

Legislativní změny v oblasti BOZP a PO v roce 2020 - 2023

Seč dne 20.11.2023

Povinnosti školy a školského zařízení v oblasti BOZP - § 101 ZP

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na **rizika možného ohrožení** jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce (dále jen "rizika") - § 101 odst. 1 ZP.

Péče o BOZP uložená zaměstnavateli je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností **vedoucích zaměstnanců** na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, které zastávají.

Plnění úkolů v prevenci rizik - § 9 zákona č. 309/2006 Sb.

(2) Zaměstnavatel může zajišťovat plnění úkolů v prevenci rizik, je-li k tomu způsobilý nebo odborně způsobilý v případech a za podmínek uvedených v odstavci 3 písm. a) a b) sám, jinak je povinen zajistit tyto úkoly odborně způsobilým zaměstnancem, kterého zaměstnává v pracovněprávním vztahu⁶⁾. Nemá-li takového zaměstnance, je povinen zajistit je jinou odborně způsobilou osobou. Odborně způsobilý zaměstnanec zaměstnavatele nebo jiná odborně způsobilá fyzická osoba jsou odborně způsobilými osobami.

(3) Zaměstnává-li zaměstnavatel

a) nejvýše **25 zaměstnanců**, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, má-li k tomu potřebné znalosti,

b) 26 až 500 zaměstnanců, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, je-li k tomu odborně způsobilý, nebo jednou nebo více odborně způsobilými osobami,

c) více než 500 zaměstnanců, zajišťuje úkoly v prevenci rizik vždy jednou nebo více odborně způsobilými osobami.

Postavení odborně způsobilé osoby v prevenci rizik

- **metodická činnost** – systém organizace a řízení oblasti BOZP, prevence rizik, kategorizace práce, tvorba dokumentace BOZP, účast při šetření pracovních úrazů a nemocí z povolání, sepisování záznamů o úrazu
- **poradenská činnost** – uplatňování právních předpisů k zajištění BOZP v podmínkách zaměstnavatele, návrh míry povinnosti zaměstnavatele v poskytování náhrady škody či nemajetkové újmy
- **školicí činnost** – školení vedoucích zaměstnanců, pomoc při školení zaměstnanců a jejich zástupců
- **kontrolní činnost** – provádění dílčích kontrol na základě plánu činnosti (zaměření, termíny), pomoc při organizování prověrek BOZP a účast na těchto prověrkách, účast při kontrolách OIP, KHS, HZS, ČŠI, odborových organizací

Přehled nejdůležitějších novinek v legislativě BOZP

- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů – č. **205/2015** Sb. (od 1.10.2015), č. **202/2017** Sb. (od 1.11.2017), č. **181/2018** Sb. (od 1.10.2018), č. **366/2019** Sb. (od 1.6.2020), č. **285/2020** Sb. (od 30. 7. 2020, 1. 1. 2021), č. **281/2023** Sb. (od 1.10.2023, 1.1.2024 – oblasti BOZP se nedotýká)
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů – novela č. **267/2015** Sb. (od 1.12.2015), č. **202/2017** Sb. (od 1.11.2017), č. **205/2020** Sb. (od 1.5.2020) – kategorizace prací, odborné hodnocení, zacházení s chemickými látkami a směsi, výkon státního zdravotního dozoru na úseku ochrany zdraví při práci a pracovnělékařských služeb, přestupky, č. **167/2023** Sb. – účinnost od 1.7.2023 – zrušení zdravotních průkazů – novela § 103 odst. 1 písm. c) ZP

Přehled nejdůležitějších novinek v legislativě BOZP

- zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách – novela č. **167/2012 Sb.**, č. **47/2013 Sb.**, č. **82/2015 Sb.**, č. **202/2017 Sb.**, č. **205/2020 Sb.**
- zákon č. **284/2021 Sb.** a č. **415/2021 Sb.**, kterým se mění zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 8 – zařízení sociálních služeb, která poskytují služby sociální péče formou pobytových služeb – EPS, zařízení autonomní detekce a signalizace; § 9 nemovité kulturní památky

Přehled nejdůležitějších novinek v legislativě BOZP

- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů - č. **41/2020** Sb. (implementace Směrnic EP a Rady EU, § 18 – kontrolovaná pásma, § 25 – pracovní poloha nebo fyzická zátěž u kategorie druhé – odborné hodnocení, úprava přílohy č. 2 – účinná od **1.3.2020**, č. **467/2020** Sb. – implementace Směrnice Komise 2020/739 ze dne 3.6.2020, kterou se mění příloha III Směrnice EP a Rady 2000/54/ES, pokud jde o zařazení SARZ-CoV-2 na seznam biologických činitelů – úprava přílohy č. 7 část A – seznam biologických činitelů, část B požadavky na pracoviště zdravotnického a veterinárního zařízení, úprava přílohy č. 10 tabulka č. 2 – ukládání pracovních oděvů a požadavky na počet umyvadel a sprch podle míry znečištění při práci – účinná od 24. 11. 2020, č. **195/2021** Sb. – implementace evropských směrnic (2019/1831, č. 2019/983) – úprava i podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů - § 38 odst. 3 – jiná zařízení, kde dochází k nezáměrné expozici biologickým činitelům; nařízení vlády č. **303/2022** Sb. – úprava zátěže teplem na nevenkovním pracovišti, přípustné hodnoty nastavení mikroklimatických podmínek pro klimatizované pracoviště třídy I a IIa, výsledné teploty a výměna vzduchu v sanitárních zařízeních – účinnost od 11.10.2022, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 4 až 6, které nabývají účinnosti dnem 1.7.2024; č. **330/2023** Sb. – úprava parametrů mikroklimatických podmínek, úprava práce s chemickými karcinogeny, mutageny a reprodukčně toxickými látkami, úprava bezpečnostních přestávek (účinnost od 1.1.2024, 1.7.2024)

Přehled nejdůležitějších novinek v legislativě BOZP

- nařízení vlády č. **390/2021** Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků – transpozice směrnice Komise (EU) 2019/1832 – účinnost od 1.11.2021
- nařízení vlády č. **506/2021** Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů – chronická onemocnění bederní páteře způsobená dlouhodobým přetěžováním těžkou fyzickou prací a úprava nemocí přenosných a parazitárních – účinnost od 1.1.2023

Přehled nejdůležitějších novinek v legislativě BOZP

- Zákon č. **250/2021** Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení (účinnost od 1.7.2022 – zároveň jde o novelu zákona č. 309/2006 Sb. - § 10, 10a, 11, 20, 21 a zákona č. 251/2005 Sb.)
- nařízení vlády č. **60/2022** Sb., o sazbách poplatků za odbornou činnost pověřené organizace v oblasti bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení
- Nařízení vlády č. **190/2022** Sb., o vyhrazených technických **elektrických** zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
- Nařízení vlády č. **191/2022** Sb., o vyhrazených technických **plynových** zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
- Nařízení vlády č. **192/2022** Sb., o vyhrazených technických **tlakových** zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
- Nařízení vlády č. **193/2022** Sb., o vyhrazených technických **zdvihacích** zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
- Nařízení vlády č. **194/2022** Sb., o požadavcích na **odbornou způsobilost** k výkonu **činnosti na elektrických zařízeních** a na odbornou způsobilost v **elektrotechnice**

Přehled nejdůležitějších novinek v legislativě BOZP

- nařízení vlády č. **451/2022** Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, ve znění nařízení vlády č. 224/2016 Sb., a nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů (účinnost od 1.1.2023)
- vyhláška č. **452/2022** Sb., kterou se mění vyhláška č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění vyhlášky č. 436/2017 Sb. (účinnost od 1.1.2023)
- vyhláška č. **153/2023** Sb., o schvalování technické způsobilosti vozidel a technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (účinnost od 24.6.2023)
- vyhláška č. **232/2023** Sb., kterou se mění vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění pozdějších předpisů (účinnost od 1.8.2023) – školy, školská zařízení, předškolní péče, služba péče o dítě v dětské skupině - § 23, 23a – pozor na umístění tříd mateřské školy

Výhled na rok 2024

- novela zákona č. 309/2006 Sb., zákona č. 373/2011 Sb.
- nařízení vlády, které nahradí nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- nová vyhláška, která nahradí vyhlášku č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých
- novela vyhlášky č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče, ve znění pozdějších předpisů

Ostatní předpisy k zajištění BOZP

- Metodické pokyny MŠMT
- Technické normy
- Průvodní a provozní dokumentace
- Požárně bezpečnostní řešení
- Bezpečnostní listy
- Vnitřní dokumentace BOZP a PO školy a školského zařízení

Dokumentace BOZP ve škole a školském zařízení

- Pracovní řád, školní řád
- Směrnice BOZP o organizace, řízení a provádění oblasti BOZP
- Dokumentace o provedených školeních – obsah školení, způsob ověřování znalostí a vedení dokumentace, četnost školení
- Dokumentace o pracovnělékařských službách – školení první pomoci, pracovnělékařské prohlídky
- Dokumentace o vyhledávání nebezpečných činitelů, hodnocení rizik možného ohrožení života a zdraví zaměstnanců a příslušná opatření
- Kategorizace prací, výsledky měření rizikových faktorů či jejich odborné hodnocení

Dokumentace BOZP ve škole a školském zařízení

- Směrnice o poskytování první pomoci – traumatologický plán
- Směrnice pro poskytování OOPP, MČDP a ochranných nápojů
- Kniha úrazů, záznamy o PÚ a jiná dokumentace – nařízení vlády č. 201/2010 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Kniha úrazů, záznamy o školních úrazech a jiná dokumentace – vyhláška č. 64/2005 Sb.,
- Dokumentace o zjištěných nemocech z povolání
- Místní řád skladu
- Místní provozní bezpečnostní předpisy - nařízení vlády č. 378/2001 Sb., č. 168/2002 Sb. a další

Dokumentace BOZP ve škole a školském zařízení

- Záznamy z pravidelných kontrol BOZP – vedoucí zaměstnanci, odborně způsobilé osoby, odborové organizace, státní kontrolní a dozorové orgány, ČŠI
- Pracovní postupy
- Seznam zakázaných prací těhotným zaměstnankyním, kojícím zaměstnankyním, zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým zaměstnancům ve smyslu vyhláška č. 180/2015 Sb.
- Bezpečnostní listy chemických látek a směsí
- Záznamy z organizovaných prověrek BOZP

Dokumentace BOZP u zaměstnavatele

- **Revize** (nejen) vyhrazených technických zařízení včetně harmonogramu revizí a dokumentace o odstraněných závadách z těchto revizí – nařízení vlády č. 190/2022 Sb., č. 191/2022 Sb., č. 192/2022 Sb., č. 193/2022 Sb.
- **Revize a kontroly** dalších technických a jiných zařízení včetně dokumentace o odstranění zjištěných závad – například el. nářadí a spotřebičů během používání - ČSN 33 1600 ed. 2, skladištní zařízení, technické vybavení – ČSN 26 9030, žebříky – nařízení vlády č. 362/2005 Sb., PBZ – vyhláška č. 246/2001 Sb., apod.
- Pověření → odpovědných osob za provoz a obsluhu VTZ, osob určených k organizování poskytnutí první pomoci,...
- a další

Dokumentace o požární ochraně ve škole a školském zařízení

- Dokumentace o začlenění do kategorie činností podle požárního nebezpečí, a v případě zvýšeného požárního nebezpečí:
- Stanovení organizace zabezpečení požární ochrany
- Požární řád
- Požární poplachové směrnice
- Požární evakuační plán
- Dokumentace zdolávání požáru – operativní karta
- Tematický plán a časový rozvrh školení zaměstnanců a odborné přípravy PPH a preventistů PO
- Dokumentace o provedeném školení a odborné přípravě
- Požární kniha
- Preventivní požární prohlídky
- Revize a kontroly požárně bezpečnostních zařízení, věcných prostředků požární ochrany

Závěr semináře

Lektor: Robert Křepinský – mobil 603 301 582

- člen Rady vlády pro BOZP – poradního orgánu vlády ČR
- předseda Stálého výboru pro legislativu při Radě vlády pro BOZP